

BIBLIOTECA SOBRE RODES

Marc d'actuació i denominació del projecte

Biblioteca sobre rodes és el nom del projecte que presentem en aquesta memòria.

El marc d'actuació en què s'ha dut a terme el projecte és el Ceip Sobirans, d'Arenys de Munt, a través de l'AMPA (Associació de Mares i Pares d'Alumnes) del centre.

L'AMPA del Ceip Sobirans està federada a la FAPAC (Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya).

El projecte de la Biblioteca sobre rodes es va engegar el mes de febrer de l'any 2007, i des d'aleshores es continua duent a terme cada divendres a la tarda.

Descripció del projecte

La **Biblioteca sobre rodes** és un projecte portat a terme per l'AMPA del Ceip Sobirans d'Arenys de Munt per iniciativa de l'equip directiu de l'escola. Aquesta iniciativa va sorgir arran de la necessitat d'omplir un buit que quedava en un dels projectes d'escola que van ser iniciats per la nova direcció del centre el curs 2006-2007. El Ceip Sobirans és una escola de nova creació que va començar a funcionar el curs 2003-2004, per la qual cosa tenia un seguit de mancances que encara avui estem cobrint. Una d'aquestes mancances era la Biblioteca del centre, totalment buida en el moment d'entrar en funcionament l'escola.

El curs 2006-2007, la direcció de l'escola va centrar un dels seus objectius en la potenciació de l'hàbit de la lectura a primària, davant la necessitat d'actuar sobre l'àrea de la lectoescriptura. Amb aquesta finalitat, es van dur a terme diferents accions en què l'AMPA va tenir una incidència decisiva, ja que es va abocar de ple en el projecte. L'AMPA va incloure sota el lema **Projecte Probiblioteca** tot un seguit d'activitats adreçades a enriquir el fons de la biblioteca de l'escola i a ajudar en aquest objectiu engegat per l'equip directiu del centre. Així, es van comprar llibres per a la biblioteca, una enciclopèdia per a nens de primària (Super è), i es va organitzar una venda de llibres especial

en què cada nen que comprava un conte en feia aportació a la biblioteca escolar juntament amb una etiqueta a la primera pàgina on deia: "Aquest llibre ha estat adquirit per XXX per a la biblioteca del Ceip Sobirans el curs 2006-2007".

La **Biblioteca sobre rodes** és una part d'aquest conjunt que anomenem **Projecte probiblioteca**. La direcció del centre va observar que fóra bo que els més petits (Cicle infantil) ja s'anessin introduint en el món de la lectura a través del préstec de llibres. Davant la dificultat que aquesta idea representava per a l'escola tenint en compte els diners i el temps que calia aportar per tirar-ho endavant, es va suggerir a l'AMPA si se'n voldria fer càrrec. Des del primer moment l'AMPA ho va veure com un gran repte, ja que es tractava d'entrar a formar part activa del projecte d'escola i el programa educatiu dels més petits. A partir d'aquest moment vam començar a estudiar la idea per tal d'enfocar-ho de la millor manera perquè s'hi involucrés el màxim nombre de persones possible.

La **Biblioteca sobre rodes** s'havia de dur a terme fora de l'horari lectiu perquè es va considerar oportú engregar-ho com una activitat optativa per tal que l'accés a la lectura i el préstec de llibres fos gradual, espontani i voluntari. Malgrat tot, aquesta és una manera que els pares se sentin com a part integrant d'un projecte d'escola amb una intenció lectiva, ja que no té menys rellevància que les altres activitats que es porten a terme en l'horari lectiu.

Per començar, es va fer una comanda de 70 llibres adreçats a Educació Infantil (P3, P4 i P5). Es va pensar que per començar ja era suficient aquest nombre de llibres, ja que no es tenia cap precedent per saber si la iniciativa reeixiria i hi hauria prou nens i nenes per tirar-ho endavant. La comanda es va fer a una llibreria que va proposar una selecció de títols, d'entre els quals l'AMPA va fer una segona tria. Per al curs següent va caldre ampliar a 100 títols més la llista de contes a causa de l'èxit del projecte. En aquest cas, l'AMPA va suggerir a la llibreria que la llista de títols estigués relacionada amb un altre projecte d'escola, concretament els noms de les classes. Aquest curs 2007-2008 totes les classes de l'escola –des de P3 fins a 6è– tenien noms relacionats amb personatges de conte: llops, cabretes, tortugues, llebres, granotes, bruixes i Peter Pan. Per a aquest curs es va considerar convenient que els nens que el curs anterior havien fet P5 i que ara feien 1r, poguessin continuar gaudint del projecte, malgrat que a 1r l'escola ja ofereix préstec bibliotecari als alumnes, ja

que tan sols havien pogut participar d'aquest projecte des del febrer fins al juny del 2007.

Procediment

El préstec té lloc els divendres a les cinc de la tarda al vestíbul de l'escola, on els llibres són exposats en unes prestatgeries amb rodes que en faciliten el desplaçament d'un lloc a l'altre (d'aquí el nom de *Biblioteca sobre rodes*). Es va comprar una moqueta de cautxú que es munta com un trencaclosques gegant perquè els nens s'hi assegessin mentre fullegen els contes.

Els contes estan arxivats manualment, amb el sistema de targetes. A la part superior de la targeta s'hi apunta el nom del conte i l'editorial. En un costat s'hi apunta el nom del nen i a l'altre, la data de préstec. Aquest sistema ens permet saber ràpidament quins llibres continuen en préstec, ja que les fitxes estan arxivades en un calaix en l'etiqueta del qual hi diu "en préstec". L'altre calaix conté les targetes amb els títols que queden a les prestatgeries, l'etiqueta del qual diu "per prestar".

A mesura que observàvem l'entusiasme amb què els nens compartien aquell moment en comú, se'ns va acudir d'afegir al servei "l'hora del conte", una altra activitat relacionada amb el mateix gran objectiu: fomentar l'interès per la lectura i les històries.

Aquest nou element va fer que busquéssim la col·laboració de molts altres voluntaris perquè vinguessin a explicar contes als nens i nenes. En un primer moment va costar, ja que els adults som bastant reacis a fer coses en públic, i encara més quan entre el públic també hi ha els altres pares i mares. Es va creure convenient buscar un espai alternatiu per a la narració del conte, ja que al vestíbul s'hi barrejaven molts sorolls que impedièren que el contista es comunicés amb els nens amb comoditat. Així, el préstec de llibres es va continuar fent al vestíbul i el conte s'explica a la biblioteca del centre, situada just al costat de la zona de préstec. La separació de les dues activitats va conduir a la millora del servei, ja que de mica en mica es van anar captant nous voluntaris per explicar contes, i la manera d'explicar-los s'ha anat diversificant: titelles de pal i de mà, marionetes, teatre japonès, contes interactius per als quals es demana la participació dels nens (que enganxen gomets, responen preguntes...).

També en aquest curs 2007-2008 ha vingut a l'escola un contista molt conegut a casa nostra que es diu Pep Duran, el "traginer de contes", que es va presentar amb dues maletes carregades de llibres que va col·locar exposats per terra i per les taules de la biblioteca i a l'hora del conte els va anar explicant encadenant-los l'un amb l'altre. L'acte va tenir un gran èxit d'assistència.

Agents que hi ha intervingut

La direcció de l'escola hi ha intervingut amb la iniciativa i l'aportació de la idea. Pares voluntaris han participat en el projecte en diferents àmbits: tria de contes i folrada de llibres; arxiu dels títols; etiquetatge com a patrimoni de l'AMPA; servei de préstec; narració de contes i representació de titelles...; fotos i vídeos. També hi ha hagut alguns mestres que hi han col·laborat explicant contes.

Metodologia utilitzada

El préstec es fa d'una setmana per a l'altra. L'AMPA ha elaborat per als nens de P3 fins a 1r un carnet identificatiu amb el qual fan el préstec dels llibres que han de tornar la setmana següent. L'objectiu d'aquest préstec és intentar que els nens i nenes vagin adquirint l'hàbit que els farà ser uns bons usuaris dels serveis de biblioteca.

Durant el curs es va informant mitjançant papers informatius a les motxilles dels nens de les diferents novetats arran del projecte.

Paper de l'AMPA en el projecte

L'AMPA s'encarrega del seguiment del projecte durant el curs. La persona que es cuida del projecte busca els col·laboradors per explicar contes i fer el préstec dels llibres. Periòdicament s'informa la junta de l'AMPA de les activitats i l'assistència de nens i nenes a la Biblioteca sobre rodes.

L'AMPA també és qui posa tots els mitjans materials perquè aquest projecte es tiri endavant, ja que fa les aportacions econòmiques necessàries per a la compra de llibres i material per al préstec.

A final de curs també es cuida de comprovar que tots els llibres en préstec han tornat a la Biblioteca sobre rodes. En cas contrari, l'AMPA es posa en contacte amb els pares i els recorda que cal tornar el llibre.

L'AMPA també fa una posada al dia dels títols més sol·licitats i té en compte aquest factor a l'hora de fer una nova comanda de llibres. Cada final de curs es fa una llista de necessitats d'acord amb els gustos dels usuaris.

Quins objectius educatius es busquen

-Es pretén que els nens i nenes adquireixin, ja des d'Educació Infantil, l'hàbit de la lectura.

-També es fomenta l'adquisició de l'hàbit d'emportar-se un llibre que han de tornar la setmana següent; així, es preparen per a una pràctica que més endavant serà per a ells una cosa del tot natural i espontània: agafar un llibre en préstec pel plaer de llegir-lo i per després tornar-lo perquè un altre en gaudeixi.

-A través del préstec, els nens i nenes també aprenen que cal respectar un material que és de tots.

-Amb l'hora del conte, comparteixen un moment en què han d'escoltar una persona que els explica una història i que els demana la implicació, activa o passiva, en la narració.

-Que els nens i nenes comencin a conèixer els diferents gèneres mitjançant l'hora del conte: teatre, conte, poesia, etc.

-Que els usuaris s'acostumin a l'entorn de la biblioteca i que el sentin com un espai més dintre de les seves rutines.

Resultats. Millores que ha suposat per a l'alumnat

Els nens i nenes que acudeixen cada divendres al servei de la Biblioteca sobre rodes estan assolint els objectius plantejats més amunt. Quan surten de classe ja tenen assolit com una rutina més el fet de passar pel vestíbul de l'escola a buscar un conte per llegir el cap de setmana. Quan entren al vestíbul, deixen el llibre de la setmana anterior a la taula de préstec, entren a la biblioteca a escoltar el conte i, quan el conte s'ha acabat, surten i trien un llibre de la prestatgeria per emportar-se'l a casa.

Valoració del projecte

El projecte de la Biblioteca sobre rodes ha rebut una valoració positiva per part de tots els usuaris del servei i també pel claustre de mestres i la direcció del centre. De fet, ha tingut força ressò fora de la nostra escola, ja que se'n parla al

carrer. Arenys de Munt compta amb dues escoles de primària, totes dues públiques: el Ceip Sobirans i el Ceip Sant Martí. Arran de l'èxit del servei de préstec per a Educació Infantil, el Ceip Sant Martí ha optat per engegar al seu centre un projecte com el nostre, amb l'objectiu, també, de treure més profit de l'espai de biblioteca, del qual fins ara no es treia tot el rendiment desitjable. Amb aquesta iniciativa, doncs, les escoles poden fer extensiu l'ús de la biblioteca en hores no lectives.

Aquesta ha estat una experiència inèdita al nostre poble i ha obtingut uns resultats engrescadors. Es va començar amb la idea del simple préstec i el projecte ha anat prenent complexitat gràcies a la implicació dels pares i mestres i a la participació constant dels nens i nenes. Als més petits els agrada veure els seus pares en l'entorn escolar, i els pares se senten agraïts de poder compartir aquests moments amb els fills a l'escola, moments que no deixen de ser lectius per l'aprenentatge que comporten.

Breu resum del projecte

El projecte de la **Biblioteca sobre rodes del Ceip Sobirans d'Arenys de Munt** sorgeix amb la intenció de potenciar la lectura des que els nens entren a l'escola. Així, el projecte, engegat i amb un seguiment per part de l'AMPA del centre, va adreçat als nens i nenes de Cicle Infantil.

L'activitat consisteix a posar a l'abast dels més petits de l'escola el préstec de llibres per tal que adquireixin un hàbit que més endavant els serà útil i avantatjós, ja que sabran com treure profit d'un espai com és una biblioteca, tant si és l'escolar com la municipal.

Els llibres de què disposen corresponen, per blocs, a les diferents edats que comprèn el cicle infantil.

El servei s'ofereix cada divendres a partir de les 5 de la tarda, fora de l'horari lectiu, de manera que els pares poden acompanyar els nens i nenes a l'activitat. El projecte compta amb pares i mestres voluntaris que s'impliquen en l'activitat duent a terme diversos tipus de tasques: registre i folrada de llibres, arxiu, préstec i narració de contes a la biblioteca. Per complementar el préstec els nens i nenes escolten cada divendres un conte a la biblioteca asseguts a terra damunt d'una superfície que ells mateixos desmunten en finalitzar l'activitat.